

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

47. An Sacerdos peccet mortaliter differendo celebrationes Missarum ad
longum tempus? Et quod tempus sit ita longum? Ex p. 2. tract. 14. res. 25.
p. 27.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Atque de SS. Euchar. Sac. Ref. XLVII. &c. 27

Sacerdos acceptis pluribus stipendiis iustus bona fide iuxta opinionem apud se probabilem applicauerit multis vicinis Missam, exultans, & intendens iis simul satisfacere, non teneri postea cognita veritate supplere, vel alias missas applicando, vel stipendia restituendo, censet Bordon. *tom. 1. var. resol. 2. quest. 23. n. 22.* quia talis Sacerdos non peccat contra iustitiam: attamen quamuis hic non teneatur ratione iniustæ acceptionis, tenetur ad hoc ratione rei acceptæ, sicut qui bona fide rem accepit, quam putauit esse suam, vel se iusto titulo comparare, si postea nouerit, aut rem non esse suam, aut non iuste sibi acquisitam, tenetur equidem restituere, vel satisfacere, nisi per impotentiam excusetur. Et ita me citato tenet P. Francisc. Lugo de *Sacram. tom. 1. lib. 1. c. 12. q. 4. n. 41.* & P. Auersa de *Sacr. Euchar. q. 1. sect. 17. §. quod si Sacerdos quisquam.* Nota hic obiter quod Sacerdos ordinatus celebrans cum Episcopo, potest illud sacrificium alteri applicare, quia causa est illius. Ita Ioann. de Soria in Epilogo summarum *part. 2. tract. 1. sect. 1. disp. 2. §. circa stipendium.* Meratus *tom. 3. de Euchar. disp. 38. sect. 8. n. 4.* & Elcobar *ubi sup. n. 61.* ubi ait, Sacerdotes celebrantes cum Episcopo, posse singulos cui voluerint integrè, & independenter voluntate alterius Missam applicare, quia singuli sunt vera causa per se totius sacrificij, ac si vnus solus offerret, Ita Elcobar.

RESOL. XLVII.

An Sacerdos peccet mortaliter differendo celebrationes Missarum ad longum tempus?
Et quod tempus sit ita longum? Ex p. 2. tr. 14. Ref. 25.

§. 1. Communiter affirmatiuè respondent DD. quos citat, & sequitur Bonacina de *Sacram. disp. 4. q. vltim. p. m. c. 1. §. 5. n. 2.* & præter illos docet etiam hanc sententiam Homobonus in *exam. Eccl. part. 1. tract. 4. cap. 14. q. 1. §. 1.* Fernandez in *exam. Theol. p. 3. c. 5. §. 11. n. 4.* & alij.

2. Sed quod tempus sit ita longum, vt mortale peccatum constituat, non explicant, & in hoc est difficultas, & Sacerdotes sunt anxij. At Villalobos in *sum. p. 1. tr. 8. dub. 18. n. 2.* explicauit. Et quia codex rarus est, ponam eius verba: [Parecem podria vn Sacerdote cargarle de 50. d. 60. Missas, y dichas aquellas, de otras tantas. A este tono podran los Conuentos encargarle mas, d. menos, conforme al numero de Sacerdotes, que tuuieren.] Idem docet etiam Ledesma in *sum. tom. 1. c. 18. concl. 17.*

RESOL. XLVIII.

Quid per modicum tempus intelligatur in responsionibus Sacrae Congregationis ad Decreta Urbani VIII. de celebratione Missarum? Ex part. 9. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 54. aliàs 55.

§. 1. Fuit à Sacra Congregatione quaesitum: Decimo super quinto eiusdem Congregationis Decreto, quo inter cetera statuitur in hac verba: Eleemosynas verò manuales, & quotidianas pro Missis celebrandis ita demùm iidem accipere possint, si oneribus antea impostis ita satisfecerint, vt noua quoque onera obire valeant: alioquin omnino abtineant ab huiusmodi eleemosynis, etiam sponte oblati, in futurum recipiendis, & capulas auferant, &c. Quæritur, an hoc Decretum prohibeat absolute, quominus accipiant nouas eleemosynas, quæ acceptis non satisfecerunt, Tom. 11.

& quid si congruo tempore possint omnibus satisfacere?
2. Responsum verò fuit ita à Sacra Congregatione: Ad decimum respond. Non prohiberi absolute, ac propterea, etsi oneribus iam susceptis non satisfecerint, posse tamen noua etiam onera suscipere Missarum celebrandarum, dummodo infra modicum tempus possint omnibus satisfacere.

3. Sed dicta verba explanans Peyrinus de *privil. tom. 3. constit. 9. Urbani VIII. fol. mibi 381.* sic ait: [Per modicum tempus hic intelligo spatium trium annorum, quo spatio terminantur Officia, vt plurimùm Regularium: cum enim hæc Decreta sint odiosa, attentæ præsertim Mendicantium paupertate, debent ita interpretari, vt minùs lædant, quam fieri potest: & cum quid sit modicum tempus, arbitrarium sit, vt docent Tufchus *lit. T. concl. 37. n. 12.* Menoch. *de arbit. lib. 2. casu 31. n. 5.* idèd per modicum tempus hic intelligo spatium trium annorum; seu omninò remittendum esse Iudicis arbitrio, considerantis circumstantias loci, temporis, personarum, &c.] Ita ille.

4. Verùm talem expositionem, quod modicum tempus in dictis verbis Sacrae Congregationis intelligatur spatium trium annorum, omninò reiiciendam esse existimo. Nam doctus P. Thefaurus in *praxi. p. 2. verb. Missarum onera, in fin.* existimat, spatium octo, vel decem dierum, & non vltra, intelligi per modicum tempus. Ego verò cum Ledesma, & Villalobos, vt me citato, obseruat Lezana *tom. 4. verb. Missa, n. 39.* putauit spatium 50. aut 60. dierum ad plurimum esse modicum tempus.

5. Vnde ex his apparet, opinionem Peyrini, tanquam laxam, & improbabilem reiiciendam esse. Nec putent Lectores nostram sententiam non esse satis benignam: nam Pellizzarius in *Man. Regul. tom. 1. tr. 5. c. 9. sect. 3. n. 72.* me citato, & Eminentiſſ. Cardinali Lugo, sic ait: [Iudicio supradictorum Authorum modicum tempus censetur spatium 50. aut 60. dierum: notabile autem tempus erit, quod excedit tale spatium. Verùm hæc doctrina, licet sit valde rationabilis in casu quo supradictus numerus Missarum vni, ac eidem promittatur ex stipendio; cum sic præsumatur cedere iuri suo, & esse contentus tali dilatione, vt potest sciens ab vno Sacerdote non posse dici tot Missas, nisi tanto temporis intervallo: in casu tamen, quo illæ plures Missæ petantur à diuersis, & quidem non scientibus illum Sacerdotem esse aliis multis Missis oneratum; non videtur talis doctrina ita facile admittenda, (idq; ob rationes adductas §. præced.) nisi Sacerdos præmoneat petentes se iam esse obligatum ad tot, vel tot Missas, & nihilominus petentes alias Missas ab eo exigant; nam sic præsumuntur cedere iuri suo, & consequenter non poterunt conueniri de dilatione. Quanquam nisi Missa petatur pro aliqua instanti necessitate, iudicio prudentis, non patiente moram, probabile sit, Sacerdotè sine dicta præmonitione posse se simul obligare ad 15. aut 20. Missas, etiã à diuersis petitis ex stipendio, & hoc ex interpretatiua voluntate ipsorum petentium.] Ita Pellizzarius.

6. His tamen non obstantibus, me citato, nouissimè nostram sententiam approbat Doctus Hier. Garcia in *sum. mor. tract. 2. diff. 10. dub. 8. n. 4.* sic asserens: [Solo pues esta la dificultad en señalar el tiempo que ha de pasar, para que sea pecado mortal la omisión de las Missas. Los Legistas in l. Si cum dies, ff. de recept. arbit. ad verba Papiniani: Si intra modicum tempus, dederit pœnam, &c. disputan qual sea modicum tempus, y communmente responden, teste Menochio de arbit. iudic. lib. 2. cent. 1. casu 8. n. 10. ad fin. que se ha de estar à juicio de buen varon, considerada la materia, y calidad de las personas; y assi en vna decision de la Rota in causa Bononiensi (teste Marchino ubi su-